

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

20 грудня 2024 року

Київ

№ 153

Про затвердження Положення про порядок організації виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану та внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України

Відповідно до статей 7, 15, 44, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статті 63 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, статей 3, 4, 18, 32 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”, статті 11 Закону України “Про валюту і валютні операції”, статей 1, 5 Закону України “Про санкції”, статей 1, 4, 28, 32, 49 Закону України “Про адміністративну процедуру”, Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”», з метою підвищення ефективності виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану, а також приведення нормативно-правових актів Національного банку України у відповідність до законів України Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про порядок організації виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану (далі – Положення), що додається.

2. Затвердити Зміни до:

1) Положення про порядок організації та здійснення нагляду у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій),

затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2020 року № 90 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 04 квітня 2024 року № 37) (далі – Положення № 90), що додаються;

2) Положення про застосування Національним банком України заходів впливу до установ за порушення законодавства з питань фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28 липня 2020 року № 106 (зі змінами), що додаються.

3. Протягом дії воєнного стану інші нормативно-правові акти Національного банку України діють у частині, що не суперечить Положенню.

4. Визнати такими, що втратили чинність, нормативно-правові акти Національного банку України згідно з переліком, що додається.

5. Департаменту фінансового моніторингу (Анна Липська) після офіційного опублікування довести до відома суб'єктів, зазначених у підпунктах 1–6 пункту 1 розділу I Положення № 90, інформацію про прийняття цієї постанови.

6. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Дмитра Олійника.

7. Постанова набирає чинності з 01 січня 2025 року.

Пункт 1 цієї постанови діє протягом періоду дії Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 25

Аркуші погодження додаються.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
20 грудня 2024 року № 153

Положення про порядок організації виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану

1. Це Положення розроблено відповідно до статей 7, 15, 44, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статті 63 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, статей 3, 4, 18 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”, статті 11 Закону України “Про валюту і валютні операції”, статей 1, 5 Закону України “Про санкції”, статей 1, 4, 32, 49 Закону України “Про адміністративну процедуру”, Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”».

2. Терміни, що вживаються в цьому Положенні, застосовуються в значеннях, визначених законодавством України.

3. Це Положення визначає порядок організації виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану.

4. Банк не здійснює заходів із перевірки джерел походження коштів, передбачених Законом України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі – Закон про ПВК/ФТ) та нормативно-правовими актами Національного банку України (далі – Національний банк), у разі проведення фінансових операцій з унесення клієнтами коштів готівкою з метою їх зарахування на:

1) рахунки Збройних Сил України для надання допомоги Збройним Силам України та спеціальний рахунок, відкритий Національним банком для збору коштів на підтримку Збройних Сил України;

2) поточний рахунок Міністерства соціальної політики України, відкритий в Національному банку для благодійної допомоги та забезпечення підтримки найуразливіших категорій населення;

3) рахунки банків України для придбання облігацій внутрішньої державної позики “Військові облігації”;

4) поточний рахунок клієнта – фізичної особи в розмірі, який відповідає пороговій фінансовій операції та зазначений в статті 20 Закону про ПВК/ФТ, якщо такий клієнт не надав на вимогу банку відповідних документів або відомостей.

5. Банку забороняється здійснювати видаткові операції (видавати кошти в готівковій формі, проводити їх переказ, інші видаткові операції) за рахунками клієнтів – фізичних осіб із коштами, зазначеними в підпункті 4 пункту 4 цього Положення, крім випадків переказу таких коштів на рахунки, зазначені в підпунктах 1–3 пункту 4 цього Положення.

6. Банк попередньо перед внесенням клієнтом готівкових коштів, зазначених у підпункті 4 пункту 4 цього Положення, повідомляє клієнта про обмеження видаткових операцій з коштами в разі ненадання клієнтом на вимогу банку документів або відомостей, необхідних для встановлення джерел їх походження.

7. Банк самостійно у своїх внутрішніх документах визначає випадки обов’язкового встановлення джерел походження коштів, перелік необхідних документів / відомостей, що мають надаватися клієнтом для встановлення джерел їх походження, під час внесення готівкових коштів, зазначених у підпункті 4 пункту 4 цього Положення.

8. Банк зобов’язаний повідомити клієнта засобами, визначеними банком у його внутрішніх документах, з обов’язковим забезпеченням доставки такого повідомлення клієнту про умови внесення готівкових коштів, зазначених у підпункті 4 пункту 4 цього Положення, та обмеження на здійснення видаткових операцій, зазначених у пункті 5 цього Положення.

9. Банк здійснює контроль за цільовим використанням коштів, зазначених у підпункті 4 пункту 4 цього Положення, зарахованих на поточний рахунок клієнта, шляхом встановлення ліміту на залишок коштів на рахунок, який відповідає сумі внесених на рахунок коштів.

Банк зменшує встановлений ліміт на залишок коштів на рахунку клієнта на суму переказу коштів на рахунки, зазначені в підпунктах 1–3 пункту 4 цього Положення.

10. Вимоги, визначені в пункті 5 цього Положення, не застосовуються до випадків надання клієнтом на запит банку документів або відомостей, необхідних банку для встановлення джерел походження готівкових коштів, що вносяться клієнтом для проведення фінансової операції.

11. Відповідальний працівник банку у випадках, зазначених в абзацах п'ятому та шостому пункту 9 розділу X “Прикінцеві та перехідні положення” Закону про ПВК/ФТ, видає внутрішнє розпорядження щодо замороження / розмороження активів, яке повинно містити:

1) дату та час прийняття рішення та його вид (замороження або розмороження);

2) ідентифікаційні дані особи, активи якої заморожуються / розморожуються;

3) інформацію щодо ділових відносин із клієнтом (за наявності): номери та дати відкриття клієнту рахунків, суми заморожених / розморожених активів на них у розрізі рахунків (інформація зазначається щодо відкритих на дату замороження / розмороження рахунків);

4) підстави розмороження активів (у разі розмороження);

5) підпис відповідального працівника банку.

12. Банк забезпечує зберігання зазначеного в пункті 11 цього Положення розпорядження щодо замороження / розмороження активів в окремій справі не менше п'яти років у порядку, визначеному внутрішніми документами банку для зберігання документів з обмеженим доступом.

13. Банк у випадках, зазначених в абзацах п'ятому та шостому пункту 9 розділу X “Прикінцеві та перехідні положення” Закону про ПВК/ФТ, обліковує заморожені кошти на рахунках клієнтів.

Облік розрахункових документів за заблокованими фінансовими операціями разом із розпорядженнями про замороження / розмороження відповідних активів здійснюється на позабалансовому рахунку 9809 А “Інші документи за розрахунковими операціями клієнтів” Плану рахунків

бухгалтерського обліку банків України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 вересня 2017 року № 89 (зі змінами).

14. Банк має право для відкриття фізичним особам – резидентам України, які постійно проживають або тимчасово перебувають за межами України, фізичним особам-нерезидентам (крім резидентів Російської Федерації / Республіки Білорусь) рахунків виключно з метою придбання облігацій внутрішньої державної позики “Військові облігації”:

1) здійснювати ідентифікацію та верифікацію таких фізичних осіб на підставі копій документів та відомостей, зазначених у пункті 1 частини дев’ятої та в пункті 1 частини десятої статті 11 Закону про ПВК/ФТ, отриманих засобами: дистанційних систем обслуговування; електронної пошти із застосуванням кваліфікованого електронного підпису (далі – КЕП) / удосконаленого електронного підпису; інших дистанційних каналів зв’язку в межах технічних можливостей банку;

2) не здійснювати відеоверифікацію в порядку, визначеному в додатку 3 до Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 19 травня 2020 року № 65 (зі змінами) (далі – Положення № 65);

3) встановлювати приналежність отриманих копій документів від таких фізичних осіб шляхом проведення відеозв’язку.

15. Уповноважений працівник банку накладає КЕП на отримані від клієнта (представника клієнта) електронні копії документів у випадках, зазначених у підпункті 1 пункту 14 цього Положення.

16. Відеозв’язок, зазначений в підпункті 3 пункту 14 цього Положення, може проводитися за умови, що банк:

1) здійснює фотофіксацію особи: верифікація якої здійснюється; з власним ідентифікаційним документом (сторінки / боки, що містять фото власника);

2) здійснює фотофіксацію таким чином, щоб фотозображення давали змогу однозначно розпізнати особу та деталі ідентифікаційного документа (включаючи фото та ідентифікаційні дані, що містяться на такій / такому сторінці / боці ідентифікаційного документа);

3) отримав чітку та однозначну згоду особи на проведення відеозв'язку перед початком такої процедури (включаючи фотофіксацію особи та/або екрана з її зображенням і відповідних документів, що пред'являються нею). Запис відеозв'язку також має містити факт надання такої згоди;

4) проводить відеозв'язок у режимі реального часу без переривання. Відеозв'язок повинен проводитися повторно в повному обсязі в разі його переривання з будь-яких причин.

17. Банк здійснює спрощені заходи належної перевірки клієнтів, які проводять фінансові операції з метою придбання у власність облігацій внутрішньої державної позики "Військові облігації" на первинному ринку (включаючи заходи щодо встановлення джерел походження коштів) для отримання відшкодування їх номінальної вартості з виплатою доходу відповідно до умов розміщення облігацій внутрішньої державної позики "Військові облігації", за винятком таких клієнтів, яким відповідно до вимог частини п'ятої статті 7 Закону про ПВК/ФТ обов'язково встановлюється високий ризик.

18. Спрощені заходи належної перевірки не здійснюються щодо клієнтів, які проводять операції з купівлі-продажу облігацій внутрішньої державної позики "Військові облігації" на вторинному ринку.

19. Банк може використати право, зазначене в пункті 32 додатка 2 до Положення № 65, у разі одночасного дотримання всіх нижчезазначених умов:

1) ризик ділових відносин з клієнтом (фінансової операції без встановлення ділових відносин) є низьким;

2) загальний ліміт на проведення видаткових фінансових операцій за всіма рахунками та електронними гаманцями, відкритими клієнту в банку, не перевищує 400 тисяч гривень на місяць (еквівалент) і 400 тисяч гривень на рік (еквівалент);

3) загальний залишок за всіма рахунками та електронними гаманцями, відкритими клієнту в банку, не перевищує 400 тисяч гривень (еквівалент).

20. Банк під час відеоверифікації має право отримати від фізичної особи пенсійне посвідчення як додатковий документ, визначений у підпункті 2 пункту 12 додатка 3 до Положення № 65.

21. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за яким у сфері фінансового моніторингу здійснює Національний банк (далі – СПФМ), якщо немає:

1) можливості встановити з клієнтом контакт або в разі закінчення строку (припинення) дії, втрати чинності чи визнання недійсними поданих документів, втрати чинності / обміну ідентифікаційного документа клієнта (представника клієнта), має право не вживати заходів щодо актуалізації даних про клієнтів, визначених у пунктах 13–16 додатка 1 до Положення № 65 та пунктах 13–16 додатка 1 до Положення про здійснення установами фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28 липня 2020 року № 107 (зі змінами) (далі – Положення № 107);

2) перешкод для актуалізації даних про клієнтів, здійснює таку актуалізацію, включаючи використання дистанційних каналів зв'язку в межах технічних можливостей, визначених у Положенні № 65 і Положенні № 107.

22. СПФМ документально підтверджує факт встановлення / неможливості встановлення контакту з клієнтом з метою здійснення актуалізації даних про клієнта у випадках, зазначених у підпункті 1 пункту 21 цього Положення.

23. СПФМ під час надання банківських або інших фінансових послуг / встановлення ділових відносин має право прийняти від фізичної особи:

1) паспорт громадянина України у формі картки, строк дії якого закінчився не більше ніж за 30 днів до 24 лютого 2022 року та після 24 лютого 2022 року, та якщо у фізичної особи немає іншого документа, що посвідчує особу;

2) паспорт громадянина України зразка 1994 року, до якого не вклеєно фотокартку особи в разі досягнення нею 25- чи 45-річного віку, строк вклеювання до якого настав не більше ніж за 30 днів до 24 лютого 2022 року та після 24 лютого 2022 року, та якщо у фізичної особи немає іншого документа, що посвідчує особу;

3) посвідку на тимчасове чи постійне проживання, строк дії якої закінчився або яка підлягає обміну відповідно до законодавства після 24 лютого 2022 року, крім тієї, яка оформлена громадянину Російської Федерації.

24. СПФМ забезпечує актуалізацію раніше отриманих даних про клієнта в частині ідентифікаційних документів клієнта, зазначених у пункті 23 цього Положення, строк дії яких закінчився або до яких своєчасно не вклеєна

фотокартка, у порядку, визначеному в Положенні № 65 і Положенні № 107, та з урахуванням пунктів 21 та 22 цього Положення.

25. Національний банк на період дії воєнного стану здійснює безвізний нагляд, виїзні перевірки у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), дотримання вимог нормативно-правових актів Національного банку, що визначають особливості функціонування банківської системи України в разі введення воєнного стану в частині здійснення валютних операцій та виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, відповідно до Положення про порядок організації та здійснення нагляду у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 червня 2020 року № 90 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 04 квітня 2024 року № 37) (далі – Положення № 90), з урахуванням особливостей, визначених цим Положенням.

26. Вимоги абзацу другого пункту 34 розділу II та пунктів 100–104 розділу V Положення № 90 не застосовуються до суб'єкта, зазначеного в підпунктах 1–6 пункту 1 розділу I Положення № 90 (далі – Суб'єкт), та Національного банку.

27. Особою, уповноваженою представляти інтереси Суб'єкта на час проведення його виїзної перевірки, для цілей цього Положення вважається керівник Суб'єкта або в разі його відсутності особа, уповноважена керівником Суб'єкта або відповідним органом управління Суб'єкта представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки.

28. Керівник Суб'єкта з метою створення умов для проведення виїзної перевірки в разі своєї тимчасової відсутності / неможливості виконувати свої обов'язки зобов'язаний призначити посадову особу, яка виконуватиме обов'язки керівника Суб'єкта на період тимчасової відсутності керівника Суб'єкта, та/або призначити особу, уповноважену представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки.

29. Адреса місцезнаходження Суб'єкта, що є банком, для цілей цього Положення визначається згідно з даними:

1) Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) у частині юридичної адреси такого Суб'єкта;

2) розміщеними на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку в частині адреси відокремлених структурних підрозділів такого Суб'єкта;

3) наданими таким Суб'єктом Національному банку (включаючи дані у відповідь на надіслане такому Суб'єкту повідомлення про проведення планової виїзної перевірки або на запит Національного банку), якщо вони надані не пізніше ніж за п'ять робочих днів до початку виїзної перевірки.

30. Адреса місцезнаходження Суб'єкта (крім банків) для цілей цього Положення визначається згідно з даними:

1) ЄДР;

2) наданими таким Суб'єктом Національному банку (включаючи дані у відповідь на надіслане такому Суб'єкту повідомлення про проведення планової виїзної перевірки або на запит Національного банку), якщо вони надані не пізніше ніж за п'ять робочих днів до початку виїзної перевірки.

31. Члени інспекційної групи керуються інформацією з ЄДР під час визначення наявності (відсутності) Суб'єкта (крім банків) за місцезнаходженням, якщо такий Суб'єкт змінив місцезнаходження і не надіслав повідомлення Національному банку про таку зміну.

32. Національний банк має право надіслати Суб'єкту письмовий запит щодо визначення адреси місцезнаходження Суб'єкта, яка використовуватиметься для проведення виїзної перевірки.

33. Суб'єкт зобов'язаний подати Національному банку документи / копії документів, засвідчені в порядку, установленому законодавством України, які підтверджують право володіння або користування приміщенням за адресою місцезнаходження Суб'єкта, якщо адреса місцезнаходження такого Суб'єкта, яка використовуватиметься для проведення виїзної перевірки, визначається згідно з даними, наданими таким Суб'єктом Національному банку.

34. Особа, уповноважена представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки, зобов'язана прибути за адресою місцезнаходження Суб'єкта протягом першого дня виїзної перевірки.

35. Керівник або заступник керівника інспекційної групи складає акт про відмову в проведенні виїзної перевірки (далі – акт про відмову) у разі відмови

Суб'єкта в проведенні виїзної перевірки Національним банком у разі настання одного, кількох або всіх випадків:

1) недопуск членів інспекційної групи до здійснення виїзної перевірки за адресою місцезнаходження Суб'єкта;

2) ненадання Суб'єктом документів, інформації з питань, які підлягають виїзній перевірці, що унеможлиблює проведення виїзної перевірки;

3) відмова в доступі до приміщень за адресою місцезнаходження Суб'єкта, а також приміщень, що використовуються з метою надання послуг / ведення діяльності Суб'єкта;

4) відсутність за адресою місцезнаходження Суб'єкта протягом першого дня виїзної перевірки особи, уповноваженої представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки;

5) інші випадки, що свідчать про відмову в проведенні виїзної перевірки.

36. Акт про відмову складається під час виїзної перевірки в паперовій формі не менше ніж у двох примірниках або у формі електронного документа та підписується керівником, заступником керівника інспекційної групи (одним із них у разі тимчасової відсутності іншого), членами інспекційної групи.

37. В акті про відмову зазначаються:

1) дата складання;

2) місце складання;

3) час складання;

4) реєстраційний номер;

5) дата і номер наказу про проведення виїзної перевірки;

6) вид виїзної перевірки (планова чи позапланова);

7) період, що підлягав виїзній перевірці;

8) строк проведення виїзної перевірки;

- 9) організаційно-правова форма Суб'єкта;
- 10) найменування Суб'єкта;
- 11) ідентифікаційний код Суб'єкта;
- 12) адреса місцезнаходження Суб'єкта;
- 13) дата та час прибуття інспекційної групи за адресою місцезнаходження Суб'єкта;
- 14) факт вручення / невручення за адресою місцезнаходження Суб'єкта копії наказу про проведення виїзної перевірки в паперовій формі (у визначених у підпункті 2 пункту 16 та підпункті 3 пункту 23 розділу II Положення № 90 випадках);
- 15) факт надсилання / отримання (доставки) наказу про проведення виїзної перевірки у формі електронного документа / копії наказу про проведення виїзної перевірки в паперовій формі (у визначених в абзаці першому пункту 15, підпункті 1 пункту 16 та підпунктах 1 та 2 пункту 23 розділу II Положення № 90 випадках);
- 16) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), посада особи, уповноваженої представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки, якій за адресою місцезнаходження Суб'єкта вручено копію наказу про проведення виїзної перевірки (у визначених у підпункті 2 пункту 16 та підпункті 3 пункту 23 розділу II Положення № 90 випадках);
- 17) причини невручення за адресою місцезнаходження Суб'єкта копії наказу про проведення виїзної перевірки (у визначених у підпункті 2 пункту 16 та підпункті 3 пункту 23 розділу II Положення № 90 випадках);
- 18) детальний опис фактів відмови Суб'єкта в проведенні виїзної перевірки, включаючи:
 - недопуск членів інспекційної групи до здійснення виїзної перевірки за адресою місцезнаходження Суб'єкта;
 - ненадання Суб'єктом документів, інформації з питань, які підлягають виїзній перевірці, що унеможлиблює проведення виїзної перевірки;
 - відмову в доступі до приміщень за адресою місцезнаходження Суб'єкта, а також приміщень, що використовуються з метою ведення діяльності Суб'єкта;

відсутність за адресою місцезнаходження Суб'єкта протягом першого дня виїзної перевірки особи, уповноваженої представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки;

інші випадки, що свідчать про відмову в проведенні виїзної перевірки;

19) факт відмови особи, уповноваженої представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки, від отримання акта про відмову;

20) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), посада особи, уповноваженої представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки, у присутності якої підписано акт про відмову (за наявності такої особи за адресою місцезнаходження Суб'єкта на момент складання акта про відмову);

21) інформація про склад інспекційної групи (із зазначенням прізвищ, ініціалів та посад), члени якої підписали акт про відмову / засвідчили факт відмови особи, уповноваженої представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки, від отримання першого примірника акта про відмову в паперовій формі за адресою місцезнаходження Суб'єкта;

22) інша інформація стосовно зафіксованих в акті про відмову фактів (за потреби).

38. Перший примірник акта про відмову в паперовій формі вручається особі, уповноваженій представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки, під підпис з проставленням відмітки про дату надання на другому примірнику такого акта, що залишається в керівника інспекційної групи (крім випадків, зазначених у пункті 39 цього Положення).

39. Національний банк не пізніше трьох робочих днів із дня складання надсилає Суб'єкту акт про відмову у формі електронного документа / копію акта про відмову в паперовій формі з електронного документа, засвідчену в порядку, установленому законодавством України, або перший примірник акта про відмову в паперовій формі засобами поштового зв'язку (із повідомленням про вручення) у разі:

1) відсутності за адресою місцезнаходження Суб'єкта протягом першого дня виїзної перевірки особи, уповноваженої представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки;

2) відмови особи, уповноваженої представляти інтереси Суб'єкта на час проведення виїзної перевірки, від отримання першого примірника акта про відмову в паперовій формі за адресою місцезнаходження Суб'єкта.

40. Суб'єкт протягом трьох робочих днів із дня отримання акта про відмову має право надати Національному банку пояснення / обґрунтовані заперечення щодо зазначених в акті про відмову обставин у формі електронного документа або в паперовій формі з обов'язковим зазначенням причин відмови в проведенні виїзної перевірки та документальним підтвердженням зазначених обставин (за наявності).

41. Акт про відмову вважається доведеним до відома Суб'єкта або отриманим Суб'єктом і таким, що не має пояснень та заперечень, у разі настання одного або всіх випадків:

1) неотримання Суб'єктом із незалежних від Національного банку причин акта про відмову протягом 10 робочих днів із дня надсилання акта про відмову у формі електронного документа або 15 робочих днів із дня надсилання першого примірника акта про відмову в паперовій формі / копії акта про відмову в паперовій формі з електронного документа, засвідченої в порядку, установленому законодавством України;

2) ненадання пояснень / обґрунтованих заперечень до акта про відмову в порядку та строки, визначені в пункті 40 цього Положення.

42. Робочий день, що є наступним за днем складання акта про відмову, є датою дострокового припинення виїзної перевірки.

43. Надіслане / надіслана Національним банком рішення про застосування до Суб'єкта заходів впливу (далі – Рішення) / письмова вимога за результатами нагляду, здійсненого в порядку, визначеному в Положенні № 90, вважається доведеним / доведеною до відома Суб'єкта (отриманим / отриманою Суб'єктом) у разі неотримання його / її Суб'єктом з незалежних від Національного банку причин.

Днем доведення до відома Суб'єкта / отримання Суб'єктом Рішення / письмової вимоги в такому разі вважається:

1) п'ятий робочий день із дня, наступного за днем надсилання Національним банком примірника Рішення / оригіналу письмової вимоги, оформленого в паперовій формі, або копії Рішення / копії письмової вимоги в паперовій формі з електронного документа, засвідченої в порядку, установленому законодавством України;

2) п'ятий календарний день із дня надсилання Національним банком Рішення / письмової вимоги у формі електронного документа засобами "АРМ-

НБУ-інформаційний”, електронною поштою чи іншими засобами телекомунікаційного зв’язку.

44. Представник Суб’єкта не запрошується на засідання колегіального органу, який утворений відповідно до статті 17 Закону України “Про Національний банк України” та якому Правління Національного банку делегувало окремі повноваження щодо регулювання та нагляду (далі – Комітет), у разі розгляду на цьому засіданні пропозиції щодо незастосування заходів впливу до такого Суб’єкта.

Національний банк доводить інформацію про прийняте рішення щодо незастосування заходів впливу до Суб’єкта шляхом направлення йому листа в порядку, визначеному в Положенні про застосування Національним банком України заходів впливу, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року № 346, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за № 1590/21902 (зі змінами) (далі – Положення № 346), Положенні про валютний нагляд, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 03 січня 2019 року № 13 (зі змінами) (далі – Положення № 13).

45. Розгляд питання про застосування заходів впливу до Суб’єкта здійснюється в порядку, установленому в Положенні № 346, Положенні № 13, якщо Комітетом не підтримано пропозицію, зазначену в абзаці першому пункту 44 цього Положення.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
20 грудня 2024 року № 153

Зміни до Положення про порядок організації та здійснення нагляду у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)

1. У розділі I:

1) у підпункті 2 пункту 1 слово “(перестраховиків)” замінити словами “(у тому числі під час здійснення діяльності з перестраховування)”;

2) пункт 2 після підпункту 15 доповнити новим підпунктом 15¹ такого змісту:

“15¹) повідомлення про початок адміністративного провадження – повідомлення Національним банком банку / установи про початок адміністративного провадження, визначене статтями 32, 49 Закону України “Про адміністративну процедуру;”;

3) розділ доповнити двома новими пунктами 10¹, 10² такого змісту:

«10¹. Вимоги до змісту повідомлення про початок адміністративного провадження, строки його надсилання Національним банком, а також порядок та строки надання банком / установою повідомлення про його отримання встановлені в Положенні про застосування Національним банком України заходів впливу, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року № 346, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за № 1590/21902 (зі змінами), Положенні про валютний нагляд, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 03 січня 2019 року № 13 (зі змінами), Положенні про застосування Національним банком України заходів впливу до установ за порушення законодавства з питань фінансового моніторингу, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 28 липня 2020 року № 106 (зі змінами).

10². Правління Національного банку / колегіальний орган, який утворений відповідно до статті 17 Закону України “Про Національний банк України” та якому Правління Національного банку делегувало окремі повноваження щодо

регулювання та нагляду / керівництво Національного банку уповноважені здійснювати розгляд клопотань, поданих банком / установою відповідно до статті 28 Закону України “Про адміністративну процедуру”.».

2. У розділі II:

1) пункт 54 після підпункту 13 доповнити новим підпунктом 13¹ такого змісту:

“13¹) факти невиконання банком / установою рішень Національного банку про застосування заходів впливу до банку / установи та/або факти невиконання банком / установою письмової вимоги (якщо такі були);”;

2) розділ після пункту 57 доповнити новим пунктом 57¹ такого змісту:

“57¹. Супровідний лист, з яким надсилається / вручається банку / установі довідка про виїзну перевірку, повинен містити повідомлення про початок адміністративного провадження у разі наявності в довідці про виїзну перевірку обставин, фактів, що свідчать про порушення банком / установою вимог законодавства України, та/або невиконання банком / установою рішень Національного банку про застосування заходів впливу до банку / установи, та/або невиконання банком / установою письмової вимоги, виявлених Національним банком під час здійснення виїзної перевірки.”;

3) підпункт 2 пункту 58 доповнити словами “, разом із супровідним листом у паперовій формі / копією супровідного листа в паперовій формі з електронного документа, засвідченою в порядку, установленому законодавством України”;

4) у підпункті 3 пункту 63 слова “листа з інформацією про ознайомлення з довідкою про виїзну перевірку” замінити словами “листа-відповіді”.

3. У розділі IV:

1) у пункті 85:

абзац перший після слова “законодавства” доповнити словами “та/або фактів невиконання банком / установою рішень Національного банку про застосування заходів впливу до банку / установи, та/або фактів невиконання банком / установою письмової вимоги”;

підпункт 4 доповнити словами “та/або факти невиконання банком / установою рішень Національного банку про застосування заходів впливу до банку / установи, та/або факти невиконання банком / установою письмової вимоги;”;

2) розділ після пункту 87 доповнити новим пунктом 87¹ такого змісту:

“87¹. Супровідний лист, з яким надсилається / вручається банку / установі акт, повинен містити повідомлення про початок адміністративного провадження у разі наявності в акті обставин, фактів, що свідчать про порушення банком / установою вимог законодавства України, та/або невиконання банком / установою рішень Національного банку про застосування заходів впливу до банку / установи, та/або невиконання банком / установою письмової вимоги, виявлених Національним банком під час здійснення безвізного нагляду.”;

3) підпункт 2 пункту 88 викласти в такій редакції:

“2) вручає банку / установі перший примірник акта в паперовій формі / копію акта в паперовій формі з електронного документа, засвідчену в порядку, установленому законодавством України, разом із супровідним листом у паперовій формі / копією супровідного листа в паперовій формі з електронного документа, засвідченою в порядку, установленому законодавством України, шляхом виклику уповноваженої особи банку / установи за місцезнаходженням Національного банку в установленій Національним банком строк.”.

Зміни до Положення про застосування Національним банком України
заходів впливу до установ
за порушення законодавства з питань фінансового моніторингу

1. У розділі I:

1) у пункті 1:

абзац перший після слів «“Про Національний банк України”» доповнити словами «, “Про адміністративну процедуру”»;

в абзаці другому слово “(перестраховиків)” замінити словами “(у тому числі під час здійснення діяльності з перестрашування)”;

2) у підпункті 2 пункту 6 слово “анулювання” замінити словом “відкликання”;

3) абзац перший пункту 8 після слова “актів” доповнити словами “, а також початком адміністративного провадження за ініціативою Національного банку (далі – адміністративне провадження)”;

4) розділ після пункту 8 доповнити чотирма новими пунктами 8¹–8⁴ такого змісту:

“8¹. Національний банк не пізніше наступного робочого дня після початку адміністративного провадження (за наявності обґрунтованих причин – не пізніше трьох робочих днів після початку) надсилає установі повідомлення про початок адміністративного провадження за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку електронною поштою або з використанням інших засобів телекомунікаційного зв’язку (далі разом – електронна пошта) чи поштою у паперовій формі (рекомендованим листом із повідомленням про вручення), чи вручає повідомлення під підпис представнику установи, чи у випадку, визначеному в пункті 8³ розділу I цього Положення, розміщує інформацію про початок адміністративного провадження (крім інформації з обмеженим доступом) на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

У повідомленні про початок адміністративного провадження за потреби зазначаються:

1) правові підстави початку адміністративного провадження;

2) права та обов'язки установи, включаючи право подати пояснення / заперечення щодо виявлених порушень, спосіб і строк їх подання;

3) порядок ознайомлення з матеріалами адміністративного провадження.

8². Установа не пізніше наступного робочого дня з дня отримання повідомлення про початок адміністративного провадження письмово повідомляє Національний банк про день і час отримання такого повідомлення (крім випадку вручення повідомлення під підпис представнику установи).

Представник установи зазначає на другому примірнику повідомлення в паперовій формі про день і час отримання такого повідомлення в разі вручення повідомлення під підпис представнику установи.

8³. Національний банк має право розмістити інформацію про початок адміністративного провадження (крім інформації з обмеженим доступом) на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку в разі неотримання від установи повідомлення в строки та порядку, зазначені в абзаці першому пункту 8² розділу I цього Положення.

8⁴. Днем отримання установою повідомлення про початок адміністративного провадження є день:

1) отримання, зазначений у повідомленні від установи, визначеному в абзаці першому пункту 8² розділу I цього Положення (у разі отримання Національним банком такого повідомлення);

2) отримання, зазначений у повідомленні про вручення повідомлення установі (у разі надсилання повідомлення поштою рекомендованим листом з повідомленням про вручення);

3) отримання повідомлення, зазначений представником установи на другому примірнику повідомлення в паперовій формі (у разі вручення повідомлення під підпис представнику установи);

4) розміщення інформації про початок адміністративного провадження на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку.”;

5) пункт 11 викласти в такій редакції:

“11. Національний банк у разі розгляду питання про застосування заходу впливу запрошує уповноважену особу установи, щодо якої має бути прийнято Рішення, для надання пояснень/заперечень.

Запрошення надсилається установі електронною поштою або поштовим відправленням або у випадку, визначеному в пункті 11² розділу I цього Положення, оприлюднюється на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку не пізніше ніж за два робочих дні до дня розгляду питання про застосування заходу впливу.

У запрошенні зазначаються такі відомості:

1) питання, яке розглядатиметься, та мета, з якою запрошується особа / представник (для надання пояснень / заперечень);

2) дата, час і місце, куди запрошується особа, чи інформація про проведення засідання Правління / Комітету в режимі відеоконференції;

3) найменування колегіального органу (Правління / Комітет), який розглядатиме питання про застосування заходу впливу;

4) відомості про контактну особу Національного банку: прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), номер телефону, електронна адреса;

5) повідомлення про те, що неявка запрошеної особи не є підставою для перенесення розгляду питання про застосування заходу впливу до установи та не є перешкодою для прийняття відповідного рішення;

6) інші відомості (за потреби).

Національний банк має право не запрошувати уповноважену особу установи відповідно до абзацу першого пункту 11 розділу I цього Положення у разі отримання від установи пояснень, у яких така установа визнає порушення, виявлені Національним банком під час здійснення нагляду.”;

б) розділ після пункту 11 доповнити чотирма новими пунктами 11¹–11⁴ такого змісту:

“11¹. Установа не пізніше наступного робочого дня з дня отримання запрошення зобов'язана письмово повідомити Національний банк про:

1) отримання запрошення та підтвердження участі уповноваженої особи установи;

2) потребу в участі в режимі відеоконференції уповноваженої особи установи з обґрунтуванням такої потреби (якщо зустріч проводиться за місцезнаходженням Національного банку);

3) потребу в послугах перекладача (у тому числі перекладача жестової мови);

4) причини неможливості уповноваженої особи установи прибути на запрошення Національного банку.

11². Національний банк має право розмістити запрошення на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку в разі неотримання від установи повідомлення в строки та порядку, зазначені в абзаці першому пункту 11¹ розділу I цього Положення.

11³. Днем отримання установою запрошення є день:

1) отримання запрошення згідно з інформацією від запрошеної особи (у разі отримання Національним банком такої інформації);

2) зазначений у повідомленні про вручення запрошення установі (у разі надсилання запрошення поштою рекомендованим листом);

3) розміщення запрошення на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

11⁴. Неявка уповноваженої особи установи, запрошеної відповідно до абзацу другого пункту 11 розділу I цього Положення, не перешкоджає розгляду Національним банком питання про застосування заходу впливу та прийняття рішення по суті.”;

7) пункт 12 викласти в такій редакції:

“12. Національний банк доводить до відома установи Рішення / письмову вимогу в один із таких способів, а саме шляхом:

1) надсилання установі примірника Рішення / оригіналу письмової вимоги в паперовій формі на поштову адресу установи рекомендованим листом із повідомленням про вручення;

2) надсилання установі Рішення / письмової вимоги, оформленого / оформленої у формі електронного документа, електронною поштою;

3) надсилання установі копії Рішення / письмової вимоги у паперовій формі з електронних документів, які оформлено в системі електронного документообігу АСКОД (далі – СЕД АСКОД) Національного банку, засвідченої Національним банком в порядку, установленому законодавством України, на

поштову адресу установи рекомендованим листом із повідомленням про вручення;

4) вручення примірника Рішення / оригіналу письмової вимоги, копії Рішення / письмової вимоги у паперовій формі з електронних документів, які оформлено в СЕД АСКОД, засвідченої в порядку, установленому законодавством України, представнику установи під підпис;

5) оприлюднення Рішення / письмової вимоги на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку у випадках, визначених законом та/або цим Положенням.”;

8) розділ після пункту 12 доповнити трьома новими пунктами 12¹–12³ такого змісту:

“12¹. Установа зобов’язана повідомити Національний банк електронною поштою про отримання Рішення / письмової вимоги, надісланого/надісланої електронною поштою, не пізніше наступного робочого дня із дня надсилання Національним банком Рішення / письмової вимоги.

12². Національний банк має право оприлюднити на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку Рішення / письмову вимогу в разі повернення рекомендованого листа з відміткою про невручення, неповідомлення установою про отримання Рішення / письмової вимоги в електронній формі в строк, зазначений в пункті 12¹ розділу I цього Положення, невручення Рішення / письмової вимоги представнику установи під підпис.

12³. Днем доведення Рішення / письмової вимоги до відома установи є день:

1) отримання установою Рішення / письмової вимоги, зафіксований в повідомленні установи про отримання Рішення / письмової вимоги, надісланого / надісланої електронною поштою (у разі отримання Національним банком такого повідомлення);

2) отримання, зазначений у повідомленні про вручення Рішення / письмової вимоги, копії Рішення / письмової вимоги у паперовій формі з електронних документів, які оформлено в СЕД АСКОД, засвідченої Національним банком в порядку, установленому законодавством України (у разі надсилання Рішення / письмової вимоги поштою рекомендованим листом з повідомленням про вручення);

3) отримання Рішення / письмової вимоги, копії Рішення / письмової вимоги у паперовій формі з електронних документів, які оформлено в СЕД АСКОД,

засвідченої Національним банком в порядку, установленому законодавством України, зазначений представником установи на другому примірнику супровідного листа / письмової вимоги в паперовій формі (у разі вручення Рішення / письмової вимоги під підпис представнику установи);

4) оприлюднення Рішення / письмової вимоги на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку.”.

2. В абзаці першому пункту 22 розділу III слово “отримання” замінити словами “доведення до відома установи”.

3. У розділі IV:

1) у першому реченні абзацу другого пункту 27 слова “електронними каналами зв’язку Національного банку” замінити словами “електронною поштою”;

2) у пункті 28 слова “шостому – восьмому частини десятої” замінити словами “восьмому – десятому частини одинадцятої”.

4. У розділі V:

1) у назві розділу слово “Анулювання” замінити словом “Відкликання”;

2) в абзаці першому пункту 29 та пункті 30 слово “анулювання” замінити словом “відкликання”;

3) пункт 31 викласти в такій редакції:

«31. Національний банк не пізніше дня, наступного за днем прийняття рішення про відкликання ліцензії:

1) надсилає установі повідомлення про таке Рішення;

2) оприлюднює повний текст Рішення з обґрунтуванням його прийняття на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку з дотриманням вимог Закону України “Про захист персональних даних”.».

5. У розділі VI:

1) пункт 34 доповнити словами “або в інший зазначений у цьому рішенні строк.”;

2) у пункті 35 слова “отримання” та “електронними каналами зв’язку Національного банку” замінити відповідно словами “доведення до відома установи” та “електронною поштою”.

Перелік
нормативно-правових актів Національного банку України,
що втратили чинність

1. Постанова Правління Національного банку України від 23 березня 2022 року № 60 “Про особливості виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану”.
2. Постанова Правління Національного банку України від 08 квітня 2022 року № 69 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 23 березня 2022 року № 60”.
3. Постанова Правління Національного банку України від 04 травня 2022 року № 92 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 23 березня 2022 року № 60”.
4. Постанова Правління Національного банку України від 08 червня 2022 року № 115 “Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 23 березня 2022 року № 60”.
5. Постанова Правління Національного банку України від 14 червня 2022 року № 121 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 23 березня 2022 року № 60”.
6. Постанова Правління Національного банку України від 26 серпня 2022 року № 191 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 23 березня 2022 року № 60”.
7. Постанова Правління Національного банку України від 04 жовтня 2022 року № 212 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 23 березня 2022 року № 60”.
8. Постанова Правління Національного банку України від 11 травня 2023 року № 64 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 23 березня 2022 року № 60”.

Продовження додатка

9. Постанова Правління Національного банку України від 27 липня 2023 року № 93 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 23 березня 2022 року № 60”.

10. Постанова Правління Національного банку України від 23 квітня 2024 року № 47 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 23 березня 2022 року № 60”.